

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น เทศบาลตำบล อำเภอมือง จังหวัดอุดรธานี นี้ ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการวิจัยตามลำดับดังต่อไปนี้

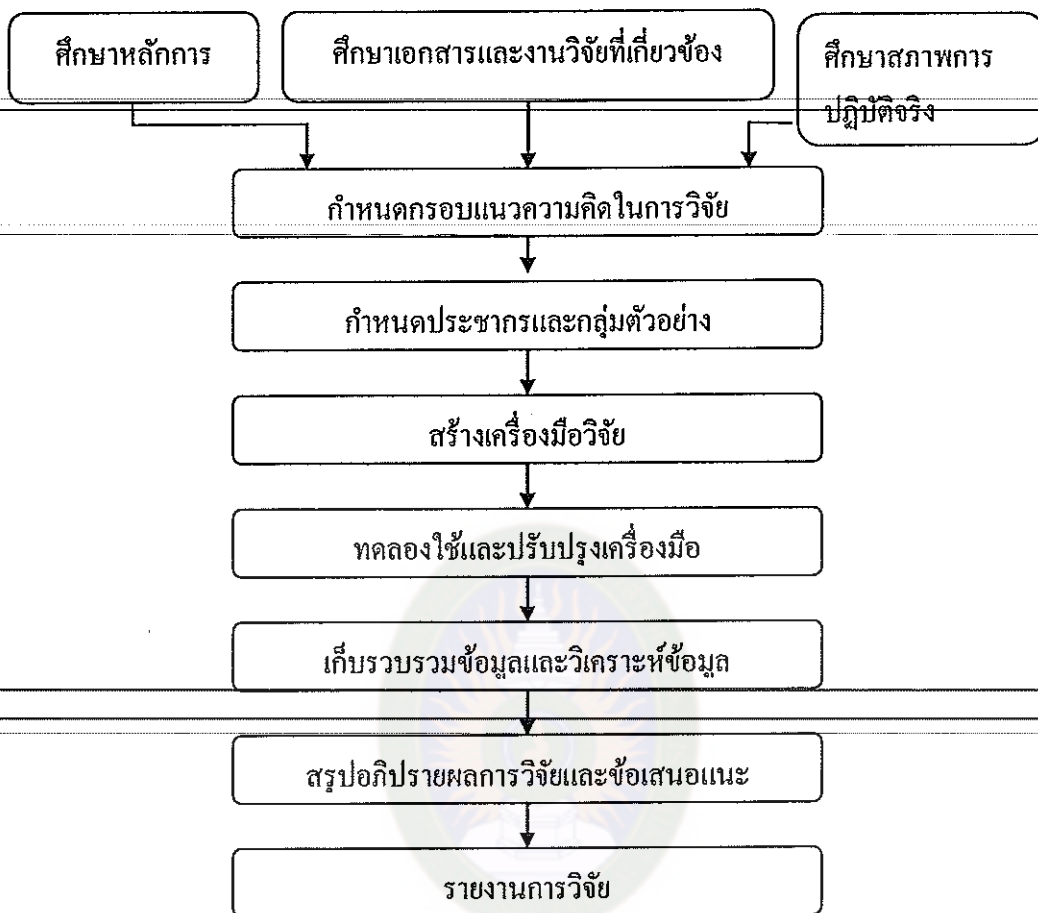
1. ลำดับขั้นตอนในการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ลำดับขั้นตอนในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อครอบคลุมในเนื้อหา และความถูกต้องในลักษณะระเบียบ วิธีวิจัย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แท้จริง และผลสรุปที่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและผลการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล

- 1.2 กำหนดกรอบแนวความคิดในการวิจัย
- 1.3 กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 1.4 สร้างเครื่องมือโดยยึดวัตถุประสงค์ของการวิจัยเป็นหลัก
- 1.5 ทดลองใช้และปรับปรุงเครื่องมือ
- 1.6 เก็บรวบรวมข้อมูล
- 1.7 วิเคราะห์ข้อมูล
- 1.8 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ
- 1.9 รายงานผลการวิจัย

แผนภูมิที่ 2 แสดงขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่พำนักอาศัยอยู่ในเขตขององค์การบริหารส่วนตำบล โลกสะอาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี จำนวน 8 หมู่บ้าน โดยแบ่งเป็นชาย 1,420 คน หญิง 1,429 คน รวมทั้งสิ้น 2,849 คน (ที่มา : บัญชีการเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) จังหวัดอุดรธานี 2554)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่พำนักอาศัยอยู่ในเขตขององค์การบริหารส่วนตำบล โลกสะอาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานีและเป็นผู้มีสิทธิในการเลือกตั้ง จำนวน 8 หมู่บ้าน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 351 คน (ที่มา : บัญชีการเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) จังหวัดอุดรธานี 2554) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาด

ของกลุ่มตัวอย่างโดยคำนวณจากสูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Yamane. 2545 : 43 ; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด.) ดังต่อไปนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1+(Ne)^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N แทน จำนวนประชากรในการวิจัยครั้งนี้
 e แทน ค่าความคาดเคลื่อนที่จะยอมให้เกิดขึ้นได้ (โดยการวิจัยครั้งนี้กำหนดให้เท่ากับร้อยละ 5 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%)

$$\begin{aligned} n &= \frac{2,849}{1+2,849 \times (.05)^2} \\ &= 350.775 \\ &= 351 \text{ คน} \end{aligned}$$

ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 351 คน

จากการหากกลุ่มตัวอย่างได้เท่ากับ 350.75 คน แต่เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้มีขนาดตัวอย่างเป็นจำนวนเต็มและใช้ในการวิเคราะห์ให้สมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงขอเพิ่มตัวเลขเป็นจำนวนประชากรเป็น 351 คน และเมื่อได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยกำหนดให้ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล โลกสะอาด เป็นกลุ่มตัวอย่าง และใช้วิธีกำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 2 ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างการสุ่มอย่างแบบง่าย (Sample random sampling) โดยวิธีการจับสลาก ผู้วิจัยเขียนชื่อประชากร และนำใส่กล่อง 8 กล่อง และทำบัญชีรายชื่อประชากร ให้ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละหมู่บ้าน แล้วจับสลากขึ้นทีละใบ ได้ชื่อใด จดบันทึกไว้แล้วนำสลากลงในกล่องอีก เพื่อให้ทุกรายชื่อมีโอกาสถูกเลือกเท่าๆกัน

กรณีจับได้รายชื่อเดิม ผู้วิจัยดำเนินการใส่กล่องคืนและจับใหม่จนกว่าจะครบตาม
จำนวนของแต่ละหมู่บ้านและจำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่าง 351 คน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น จำแนกตามหมู่บ้าน

ชื่อหมู่บ้าน	ประชากร (คน)			กลุ่มตัวอย่าง (คน)		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
1. หมู่ที่ 1 บ้านโลกสะอาด	446	441	887	32	53	85
2. หมู่ที่ 2 บ้านเขื่อนห้วยหลวง	6	5	11	2	6	8
3. หมู่ที่ 3 บ้านดอนปอแดง	168	202	370	21	39	60
4. หมู่ที่ 4 บ้านห้วยหินลาด	65	71	136	4	9	13
5. หมู่ที่ 5 บ้านนิคมฯ 4	13	13	26	5	8	13
6. หมู่ที่ 7 บ้านคงเจริญ	226	226	452	29	41	70
7. หมู่ที่ 8 บ้านนาสมบูรณ์	54	28	82	8	11	19
8. หมู่ที่ 10 บ้านศรีบูรพา	442	443	885	31	52	83
รวม	1,420	1,429	2,849	132	219	351

ที่มา : บัญชีการเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) จังหวัดอุดรธานี 2554

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นแนวทาง โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามรายการ (Check lists) จำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับระดับการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบล โลกสะอาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน ประมาณค่าของ ลิกิธ (Likert five rating scales) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 65) จำนวน 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านหลักนิติธรรม
2. ด้านหลักคุณธรรม
3. ด้านหลักความโปร่งใส
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ
6. ด้านหลักความคุ้มค่า

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร

ส่วน โศกสะอาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

2. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ศึกษาการสร้างเครื่องมือตามลำดับดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วน โศกสะอาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี วิธีสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ของ บุญชม ศรีสะอาด (2545: 65)

2.2 ร่างแบบสอบถามโดยอาศัยข้อมูล จากข้อ 2.1 ให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดในการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วน โศกสะอาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี จำนวน 6 ด้านได้แบบสอบถาม ดังนี้

- 2.2.1 ด้านหลักนิติธรรม
- 2.2.2 ด้านหลักคุณธรรม
- 2.2.3 ด้านหลักความโปร่งใส
- 2.2.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม
- 2.2.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ
- 2.2.6 ด้านหลักความคุ้มค่า

2.3. นำแบบสอบถามที่ร่างแล้วมาสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert validity) 5 ระดับ และนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจแก้ไขเสนอแนะปรับปรุง เพื่อความเหมาะสม และความถูกต้องของแบบสอบถาม

2.4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามข้อ 2.3 เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหา และความปรนัยของเครื่องมือด้าน โครงสร้าง ด้านเนื้อหา และการใช้ภาษา โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-objective Congruence หรือ IOC) ซึ่งให้ระดับความคิดเห็นในแบบสอบถามแต่ละข้อ ดังนี้

ไม่สอดคล้อง	= -	1
ไม่แน่ใจ	=	0
สอดคล้อง	=	+1

ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

2.4.1 นายวีระ พิเพก ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคาย

(นักบริหารงานองค์การบริหารส่วนจังหวัด 9) วุฒิการศึกษา ศศ.ม. (รัฐศาสตร์) ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2.4.2 นางพัชราภรณ์ ป้องคำสิงห์ ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะชำนาญการ โรงเรียนอนุบาลศรีเชียงใหม่ อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 1 วุฒิการศึกษา ศศ.ม. (การวิจัยการศึกษา) ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ

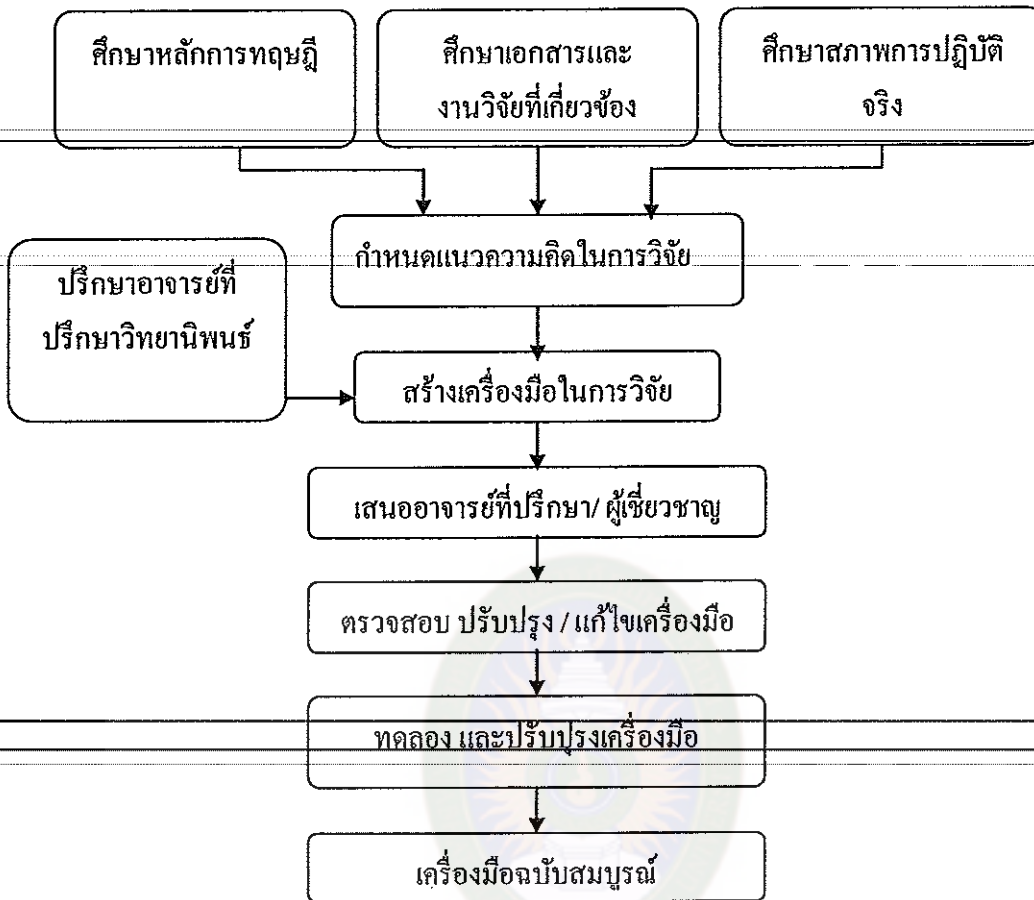
2.4.3 ดร.จรูญ จิตรักษ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (นักบริหารการศึกษา 8) วุฒิการศึกษา Ed.D (Educational administration) ผู้เชี่ยวชาญด้านการใช้ภาษา

2.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไขของผู้เชี่ยวชาญปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนอ

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบพิจารณาอีกครั้ง

2.6 นำแบบสอบถาม ที่ได้รับแก้ไขจากการแนะนำของ คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้งหนึ่ง

2.7 การหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดสอบ (Try out) กับประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล โลกสะอาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ทำการทดสอบหาอำนาจจำแนกรายข้อโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับรวมทุกข้อ (Item-total correlations) และความเชื่อมั่น (Reliability) กับแบบสอบถามส่วนที่ 2 โดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของ ครอนบัค (Cronbach) (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2538 : 200)

แผนภูมิที่ 3 แผนภูมิแสดงขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

- 4.1 ขอนหนังสือรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้ใหญ่บ้าน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนในแต่ละหมู่บ้านภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล โศกสะอาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
- 4.2 แต่งตั้งผู้ช่วยผู้วิจัยในแต่ละหมู่บ้าน หมู่บ้านละ 1 คน
- 4.3 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและมีผู้ช่วยผู้วิจัยในแต่ละหมู่บ้านนำแบบสอบถามไปพบประชาชนในแต่ละหมู่บ้านภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล โศก

สะอาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ทั้ง 8 หมู่บ้าน เพื่อตอบแบบสอบถามตามข้อสำรวจในแบบสอบถาม และรวบรวมแบบสอบถามจากประชาชนตามลำดับ

4. เมื่อรวบรวมข้อมูลเสร็จแล้ว จากนั้นจึงตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำไปประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

5.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ

5.2 ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถามทั้งหมดตามเกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนดไว้

5.3 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีขั้นตอน ดังนี้

5.3.1 การวิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของประชากร โดยการหาค่า ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage)

5.3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อต้องการทราบระดับการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล โลกสะอาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ตามทัศนะของประชาชน โดยใช้ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ แบบมาตราจัดอันดับ (Rating scale) ดังต่อไปนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 100)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง การพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง การพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก

คะแนน เฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง การพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง การพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง การพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.3.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล โลกสะอาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ตามทัศนะ ของประชาชน จำแนกตามเพศโดยใช้สถิติ t -test (Independent samples) และจำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ

รายได้ และเขตพื้นที่ที่อาศัย โดยใช้สถิติ F -test (One – way ANOVA) แล้วนำมาเปรียบเทียบ
เกณฑ์ แบบมาตราจัดอันดับ (Rating scale) ดังต่อไปนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 100)

3.4 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามจัดกลุ่มประเด็น แล้วนำเสนอในรูปแบบ
ตารางแสดง ความถี่ (Frequency) แล้วนำเสนอเชิงพรรณนาความ

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพแบบสอบถาม วิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของ
แบบสอบถามด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค
(Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 95-98)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.1.1 ค่าความถี่ (Frequency)

2.1.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

2.1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean = \bar{X})

2.1.4 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation = S.D.)

2.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ได้แก่

2.2.1 t -test (Independent samples)

2.2.2 F -test (One – way ANOVA)